Кузьмін О.Є., Мельник О.Г.
Національний університет «Львівська політехніка»

ПРОЦЕСНО-СТРУКТУРОВАНЕ УПРАВЛІННЯ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

© Кузьмін О.Є., Мельник О.Г., 2014

В сучасних динамічних, нестабільних, малопрогнозованих та висококонкурентних умовах виникає необхідність у пошуку нових дієвих та ефективних підходів до управління підприємствами загалом та їхніми ключовими видами діяльності зокрема. Переважна більшість вітчизняних підприємств здійснюють експортну або імпортну діяльність, що зумовлено розвитком інтеграційних та глобалізаційних процесів, пошуком нових ринкових можливостей, а також спрямовано на використання переваг міжнародного розподілу та спеціалізації праці. Результативне здійснення експортно-імпортної діяльності повинно ґрунтуватись на сучасному управлінському інструментарії процесно-структурованого управління, яке органічно поєднує системний, динамічний, процесний, ситуаційний, функціональний, антисипативний та антикризовий підходи до менеджменту. Зважаючи на це, процесно-структуроване управління експортно-імпортною діяльністю враховує усі складові системи управління, спрямоване на адаптацію та випередження параметрів середовища функціонування, передбачає логічну реалізацію певних послідовних етапів, враховує динаміку середовища функціонування та націлене на конкретні результати.

Виконані дослідження дають змогу стверджувати, що процесно-структуроване управління експортно-імпортною діяльністю ґрунтується на реалізації таких логічних взаємосформованих та взаємовипливаючих етапів, як:

1) Забезпечення виконання функцій управління експортно-імпортною діяльністю шляхом планування такої діяльності, організування виконання експортно-імпортних операцій, мотивування учасників зовнішньоекономічної діяльності, контролювання перебігу та результатів експортно-імпортної діяльності, регулювання виявлених проблем та недоліків.

2) Формування альтернативних методів менеджменту, які є результатами виконання функцій та способами впливу керівної системи на керовану на засадах планів-графіків здійснення експортно-імпортних операцій, бюджетів зовнішньоекономічної діяльності, техніко-економічних обґрунтувань, посадових інструкцій фахівців, що задіяні в експортно-імпортній діяльності, положень про мотивування працівників, графіків контролювання виконання зовнішньоекономічних операцій, зовнішньоекономічних договорів, кодексів поведінки з іноземними контрагентами тощо.

3) Трансформування методів менеджменту, що сформовані на попередньому етапі, в управлінські рішення шляхом їх юридичного узаконення, затвердження, підписання, реєстрування, тобто надання їм юридичної сили впливу.

4) Забезпечення безпосереднього прямого впливу керівної системи управління експортно-імпортною діяльністю підприємства на керовану через управлінські рішення та механізми взаємодії, що ґрунтуються на обраних стилях керівництва та формах впливу на підлеглих. Вказаний етап є найбільш націленим на результативність і вимагає від керівників пошуку результативної форми взаємодії із виконавцями. На жаль, на практиці непоодинокі випадки, коли обґрунтовані управлінські рішення не були успішно реалізовані через неналежну співпрацю керівника із підлеглими.

Усі вищенаведені етапи повинні реалізовуватись на фоні моніторингу впливу факторів внутрішнього та зовнішнього середовища функціонування, зміни ключових параметрів діяльності підприємства, а також націлюватись на випередження потенційних негативних явищ, боротьбу із кризовими ситуаціями, подолання проблем, використання переваг і можливостей, досягнення цільових параметрів діяльності.

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua